

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośnikiem i w agencjach . . .	2,65 „
Na pocztę, już z odnośnikiem . . .	2,83 „
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 „
Na pocztę już z odnośnikiem . . .	8,67 „
Strajki, inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — — części kwoty abonentowej. — —	

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio lam. lub jego miejsca 16 gr. w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm. 3 lam. lub jego miejsca 40 gr. w dziale redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Sobota: Marka Ewang.
Niedziela: 3 po Wielk. Kleta i M.

CHOJNICE, niedziela dnia 26. kwietnia 1931 r.

Słońca wschód 4.19 zachód 18.48
Księżycy wschód 9.47 zach. 2.25

Więści o krótkiej treści

Trzęsienie ziemi w Stanach Zjedn. Am. Póln.

Na południu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, mianowicie w okolicy Los Angeles odczuć się dało w piątek trzęsienie ziemi, które wywołało olbrzymią panikę. Obrazy spadły ze ścian, popękały liczne szyby w oknach wystawowych. Zauważono także chwieianie się ratusza, gmachu 28 piętrowego.

Prezydent senatu gdańskiego

dr. Ziehm przemawiał w senacie o skutkach kroku gen. komisarza Rzplitej w Gdańsku Strassburgera. Podkreślił on, że wniesienie o dymisję Strassburgera oznacza zapowiedź dalszego ograniczenia samodzielnosci Gdańska.

Katastrofa powodzi

nawiedziła Wileńszczyznę, zalewając szereg wsi oraz ulice miasta Wilna. Wilejka i Niemen wylały na wielkich przestrzeniach. Są także ofiary w ludziach.

Wybory w Turcji

przyniosły zwycięstwo partii ludowej, która z 317 mandatów zdobyła 287. Z 30 mandatów odstąpionych przez partję tę niezależnym, zyskali oni 23.

Wskutek zderzenia autobusu z pociągiem

w Irlandji zabitych zostało 3 osób.

Wulkan Stromboli

na wyspie Malcie zaczął wyrzucać masy popiołu i lawy. Większych szkód dotąd niema.

Wskutek katastrofy kolejowej

pod Rogowem rozbitych zostało 30 wagonów, na które najechał następnie drugi pociąg, towarowy. Tym razem parowóz i 18 wagonów uległo rozbiciu. Konduktor poniósł śmierć, 9 osób jest rannych.

Upadek rewolucji w Hondurasie

Nowy Jork. Ruch powstańczy w Hondurasie został zupełnie stłumiony. Przywrócono spokój i porządek.

Śmierć bohatera Hondurasu

Tegucigalpa. Wojska, broniące wolności Hondurasu pod dowództwem pułkownika Salwatora Canales, przypuściły gwałtowny szturm na miasto Guyamas. Atak nie udał się i po trzygodzinnej nader krwawej walce musiano w popłochu wycofać się w okoliczne lasy. Straty, jakie poniosły wojska pułkownika Canales, wynoszą kilkuset zabitych. Sam dowódca, będący bohaterem narodowym ciężko ranny, zmarł niebawem.

Dwa parowce wysadzone w powietrze

Bandyt chińscy wysadzili w powietrze bombami dwa parowce, których właściciele nie chcieli opłacić haraczu. 60 osób zginęło.

Z obrad w sprawie pożyczki kolejowej

Warszawa. Czwartkowe posiedzenie połączonych komisji komunikacyjnej i skarbowej było pod znakiem dwóch przemówień przedstawicieli rządu o umowie z Francją. Obie te mowy, wygłoszone przed południem, odznaczały się niezwykłą wprost gruntownością w ujęciu tematu i jasnością rozumowania.

Min. Kuehn, wyjaśniając każdy niemal punkt umowy, wykazał, z jaką ostrożnością polskie czynniki decydujące rokowania prowadziły.

Min. Matuszewski wyszedłszy z ogólnych założeń polskiej polityki w dziedzinie kredytowej, udowodnił, że zawarta transakcja jest potrzebna i korzystna.

Min. Matuszewski ze zwykłą mu swadą i dowcipem polemizował z zarzutami, przyczem dla u-

dowodnienia nierzeczowości jej kalkulacji odczytał wśród ogólnej wesołości sali przypuszczenia prasy polskiej o warunkach transakcji pożyczkowej, z których ani jedna się nie sprawiła.

Min. Kuehn bardzo znaczną część swych wywodów poświęcił wykazaniu, dlaczego przedłożenie rządowe dochodzi do podania cyfry 9,37, jako kosztów oprocentowania, przyczem w sposób bardzo szczegółowy wyjaśnił, że jest to ocena jak najbardziej pesymistyczna, przy uwzględnieniu wszelkich kosztów ubocznych.

Umowa przyjęta

Warszawa, 25. kwietnia. Sejm przyjął wczoraj ustawę o eksploatacji magistrali węglowej i tak zw. pożyczki kolejowej.

Minister Benesz o unji celnej austriacko-niemieckiej

Praga. Przemawiając na posiedzeniu komisji spraw zagranicznych obu izb, minister Benesz wygłosił ekspozycję, w której omówił plan unji celnej. Minister Benesz stwierdził jednomyślność poglądów w tej sprawie rządu czechosłowackiego i rządów państw Małej Ententy oraz Francji.

Wszystkie państwa zainteresowane, oprócz Wiednia i Berlina, uważają plan za szkodliwy

dla współpracy europejskiej i oceniają go jako zły przykład układu regionalnego.

W dalszym ciągu Benesz wyliczył argumenty gospodarcze przeciw planowi austriacko-niemieckiemu i stwierdził na podstawie tych argumentów iż Czechosłowacja odrzuca ten plan, jako przytłoczenie do „Anschlussu“.

Potężne dzieło naukowe

Zasłużone na niwie pracy społecznej Polskie Towarzystwo Krajoznawcze obchodzi w roku bieżącym 25-cioletni jubileusz swego istnienia. Uroczystości z rocznicą tą związane, które odbędą się w dniach od 6 do 8-go grudnia, omawiane były na 25 zjeździe delegatów oddziałów Towarzystwa przybyłych z całego kraju do stolicy.

Towarzystwo Krajoznawcze ma czem pochwalić się przed społeczeństwem. Z licznych prac jego, wymieniają najważniejsze, wspomnieć należy o wydawanym od 15 lat własnym organie „Ziemia“ i miesięczniku dla młodzieży „Orli lot“, całym szeregu wydawnictw regionalnych, przewodników itp.

Cyfra zbiorów fotograficznych i przezroczy się ga 30 tys.

Towarzystwo posiada 20 muzeów z własnym ostatnio wybudowanym gmachem we Włocławku i 16 schronisk turystycznych z domem wycieczkowym wzniesionym w zeszłym roku nad jeziorem Wigry. Poza to prowadzi wszelkimi możliwymi środkami propagandę krajoznawstwa i turystyki, ochrony przyrody i zabytków, badania naukowe i t. p.

Dziełem zakrojonem na wielką skalę będzie „Słownik Geograficzny Państwa Polskiego“ Dzięki subwencji w kwocie 30 tys. zł. uzyskanej z funduszu Kultury Narodowej, zostały już w roku ubiegłym rozpoczęte prace wstępne, które mają być ukończone za kilka miesięcy.

Między in. założona będzie kartoteka, złożona z 350.000 nazw, która zajmie przestrzeń dwóch dużych sal.

Przy pomocy 48 instytucji naukowych, wezwanych do współpracy, utworzono komitet redakcyjny, na czele którego stanęli prof. dr. Eugenjusz Romer ze Lwowa, prof. Hryniewiecki z Warszawy i prof. Podłaha ze Lwowa oraz prof. Arnold, jako redaktor naczelny.

Obecnie w całym kraju tworzone są komitety lokalne z udziałem uczonych i przedstawicieli

władz. Trzy lata ma trwać praca przygotowawcza, podczas której duży nacisk położony będzie nie tylko na studia naukowe, ale także na oględziny wszystkich miejscowości. Zachowany będzie układ alfabetyczny słownika.

Jeden tom ma zawierać 50 arkuszy druku. Całość będzie podzielona na 15 tomów. Ukazanie się pierwszego tomu spodziewane jest w r. 1933, po ogłoszeniu wyników tegorocznego spisu ludności. Rocznie ukazywać się ma jeden tom, a w kilku latach po dwa tomy, tak aby ostatni tom ukazał się w r. 1943.

Dopiero wydanie omawianego słownika, opracowanego przy pomocy historyków, archeologów, geografów, przyrodników, historyków sztuki etc., umożliwi oparte na źródłowych materiałach dokładne opracowanie przewodników turystycznych, monografii krajoznawczych etc.

Parowiec z 37 ludźmi zatonał

Parowiec chiński z 31 pasażerami i 6 chłopów załogi zatonał na południowym morzu Chińskim. Nikogo nie uratowano.

Polak wdział gen. Kutiepowa

Paryż. Sprawa generała Kutiepowa, który niewiele przed rokiem zniknął w Paryżu, znów odżyła jak sądzić można z notatki „Journal'a“, który twierdzi, że generał Kutiepow przebywa w moskiewskim więzieniu na Lubiance.

Wiadomości tej miał udzielić pismu pewien za graniczny dyplomata, który ze swej strony zaczął pnał ją od pewnego Polaka, byłego więźnia Lubianki. Polak ów kilkakrotnie zetknął się z generałem Kutiepowem i miał nawet możność odbycia z nim kilku krótkich rozmów.

Generał żyje podobno w warunkach wyjątkowo dobrych, gdyż bolszewicy mają nadzieję pozyskania go dla swej sprawy jak swego czasu generała Brusilowa.

Samochoód, w którym uprowadzono generała miał przebyć drogę do Rosji przez Polskę.

Kto będzie Prezydentem Francji?

Polityczne i parlamentarne koła żywo zajmują się zbliżającymi wyborami nowego Prezydenta Rzeczypospolitej Francuskiej, które, jak wiadomo, odbędą się w Wersalu dnia 13 maja. Z 6-ciu kandydatów, a więc pp. Doumergue, Painleve, Maginot, Berard, Briand i Lebrun, w ostatnich czasach najbardziej brani są pod uwagę trzej pierwsi. Briand w dalszym ciągu zaznacza, że nie ma zamiaru w obecnej chwili rezygnować z teki ministra spraw zagranicznych, a Lebrun, jako kandydat Poincarégo, tylko wtedy może liczyć na znaczniejsze poparcie, gdy dozna silnej pomocy ze strony Poincarégo, co jednak ze względu na chorobę b. prezydenta Francji jest iluzoryczne.

Co do widoków uzyskania stanowiska przez prezydenta Senatu p. Doumer, to mówi się, że jego podsztywny wiek nie pozwoli mu na pełnienie uciążliwych obowiązków kierownika Republiki. Doumer liczy obecnie lat 85 i musiałby do 82 roku swego życia pełnić wysoki urząd. Jego zwolennicy przeciwstawiają temu poglądowi zdanie, że prezydent

Senatu, mimo swego wieku, cieszy się żelaznym zdrowiem. Doumer kandydował w r. 1906 na prezydenta Francji przeciw sen. Fallieres, jednak nie uzyskał szaczonego stanowiska.

Drugim kandydatem, który ma wiele widoków, jest Painleve, posiadający lat 68. W r. 1924 kandydował on przeciw obecnemu prezydentowi Francji p. Doumergue i uzyskał 206 głosów. Jako były prezydent Izby, premier i minister wojny liczy Painleve na poparcie lewicy.

Najmłodszym między głównymi kandydatami jest minister wojny Maginot, który posiada lat 54. Jego kandydatura, zwalczana energicznie przez lewicę, posiada w Izbie oraz w Senacie licznych zwolenników.

Co do przygotowań do wyborów, to nie jest do tychczas pewne, czy grupy lewicowe Izby i Senatu urządzią, jak poprzednio, wspólne posiedzenie, celem wyznaczenia swego kandydata. Sprawą tą zajmą się partie lewicowe po zebraniu obu Izb, które nastąpi w dniu 5 maja.

Episkopat o Konstytucji

Uwagi Episkopatu Polskiego do projektu zmiany Konstytucji, opracowanego przez klub BBWR., złożone prezesowi R. M., marszałkom Sejmu i Senatowi oraz klubom parlamentarnym, w naszym społeczeństwie katolickim muszą wywołać duże wrażenie i skierować myśl tego społeczeństwa w stronę poruszonych w uwagach zagadnień.

Ks. Biskupi polscy ze swego urzędu apostołskiego powołani są do zabierania głosu w sprawach dotyczących porządku moralnego w narodzie oraz w obronie interesów Kościoła. Księża Biskupi nie mogą przeto obojętnie przypatrywać się procesowi uchwalania nowej Konstytucji bez zwrócenia uwagi na kwestje ściśle z życiem katolików w Polsce związane i wskazania na potrzeby takich zmian, które będąc w zgodzie z naszymi tradycjami narodowymi, religij katolickiej zapewnić mogły u nas istotnie stanowisko naczelne.

W trzech tylko wypadkach Episkopat Polski wypowiada swą opinię co do urzędów politycznych, nie pozostających w bezpośredniej łączności ze sprawami wiary i Kościoła. Występuje więc przeciw nadaniu Prezydentowi Rzeczypospolitej prawa umorzenia postępowania sądowego przed prawomocnym rozstrzygnięciem sprawy, zaznaczając, iż wkracza to w prawa osób trzecich i może narazić Głową Państwa na zarzut stronniczości Episkopat widzi konieczność powołania do życia Trybunału Konstytucyjnego, któryby zapobiegał uchwaleniu ustaw sprzecznych z konstytucją. Wreszcie opowiada się za nadaniem Senatowi prawa inicjatywy prawodawczej.

Uwzględnienie tych postulatów dać może Polsce tylko wzmocnienie powagi władzy i wzmocni praworządność.

Inne kwestje należą już — pisze „Polska“ do określających stosunek państwa do religii katolickiej, która jest wyznaniem olbrzymiej większości obywateli Rzeczypospolitej.

Więc gdy chodzi o określenie źródła władzy. Kościół nie może uznać takiej formuły, która by pominała wszechmoc Bożą, a wskutek tego stać się mogła punktem wyjścia dla błędnych zapatrywań na etykę państwową, sprzeczną z etyką chrześcijańską.

Pominięcie w art. 9-tym Konstytucji wobec kogo składa przysięgę swą nowoobрани Prezydent Rzeczypospolitej — na co zwraca uwagę Episkopat — jest rzeczą doniosłą, gdyż przez pominięcie takie nie jest wyraźnie ustalone czy prezydentem może być tylko katolik, czy też i inowierca. Charakter naczelny religii katolickiej podkreśla również zalecony przez Episkopat dodatek do art. 129, iż „urzędowe nabożeństwo państwowe odbywają się w kościele katolickim“. Obecnie bowiem trudno spreycyzować nieraz co rozumie Konstytucja, mówiąc o naczelnym stanowisku Kościoła katolickiego. Dodanie do tekstu: „Kościół katolicki rządzi się własnymi prawami“ słów „wszystkich obrządków“, usuwa radykalnie wszelkie próby władzy świeckiej wtrącania się do spraw obrządków unijnych i różnego ich traktowania, jak to, niestety, działo się dawniej u nas. Opuszczenie zaś w tymże artykule po przyznaniu Kościołowi katolickiemu naczelnego stanowiska, słów „wśród równouprawnionych wyznań“ — usuwa tylko mieszaninę katolicyzmu z innymi religiami, a żadną miarą nie godzi w prawo kościołów i wyznań mniejszości religijnych wobec istnienia art. 130 Konstytucji.

Episkopat polski słusznie zaznacza, że obecny system głosowania na listy — naraża katolików na konflikty z sumieniem, gdyż oddając swe głosy temu lub owemu ugrupowaniu zgodnie ze swymi przekonaniem politycznym, zmuszeni są nieraz popierać kandydatury jawnych wrogów Kościoła, figurujących na listach obok katolików. Zapobiec temu może skasowanie list państwowych oraz prawo wyborcy skreślenia z listy nazwisk kandydatów, których popierać nie chce i nie może.

Najważniejszymi atoli są poprawki zmierzające do zapewnienia nierozzerwalności węzła małżeń-

skiego katolików oraz wychowania religijnego młodzieży.

Kościół nie może uznać rozstrzygnięć o węzle małżeńskim, wydanych przez sądy świeckie, a przeto jeśli katolicyzm jest w Polsce wyznaniem naczelnym, prawa tego Kościoła państwo uszanować musi i uznać w Konstytucji, iż właściwym sądem dla katolików w sprawach małżeńskich jest wyłączny sąd duchowny, żadna zaś ustawa w przyszłości ci nie może być sprzeczną z Konstytucją.

Episkopat podkreśla, że zasadnicze stanowiło w sprawie wychowania religijnego, oświadczając się za szkołą wyznaniową, w której wykład religii nie może być podważany przez nauczycieli innych przedmiotów. Praktycznie zaś memoriał domaga się zaznaczenia w Konstytucji, iż każdy obywatel ma prawo kształcenia swych dzieci w szkole powszechnej przez nauczyciela tego samego co dzieci wyznania. Przyjęcie tej zasady uniemożliwi wychowanie dzieci katolickich, należących do wyznania piastującego stanowisko naczelne w państwie, przez nauczycieli niekatolików a nawet niechrześcijan.

Usunięcie wreszcie z art. 137 słów „utrzymywanych w całości lub w części przez państwo lub ciała samorządowe“ — wprowadza do wszystkich szkół prywatnych obowiązek nauczania religii i likwiduje próby szczepienia w Polsce wychowania bezreligijnego.

Uwagi złożone przez Ich Eminencje ks. Kardynałów w imieniu całego naszego Episkopatu cechuje rzetelna troska o dobro Kościoła, narodu i państwa. Staną się one niewątpliwie wytyczną dla wszystkich katolików polskich i wpłyną na stanowisko posłów i senatorów, należących do różnych ugrupowań, często sobie wrogich, ale stojących jednak pod wspólnym sztandarem Kościoła.

Uwagi te oczywiście wywołają sprzeciw ze strony nie tyle inowierców, ile ludzi hołdujących zasadzie całkowitego zsewiewienia państwa, ale ten zwartszy wobec tego sprzeciwu winien być front katolicki.

Katastrofa lotnicza pod Torunem

Toruń. — W czwartek wydarzyła się na lotnisku toruńskim wstrząsająca katastrofa lotnicza. Samolot myśliwski typu „Spad“, pilotowany przez porucznika Władysława Wrzała, na wysokości około 600 metrów wpadł w korkociąg i runął w pobliżu lotniska za torem kolejowym.

Por. Wrzała w odległości 5 metrów od ziemi wyskoczył z aparatu, jednak skrzydło padającego samolotu przygniotło pilota, który pogrzybany został pod szczątkami. Wydobyto go ciężko rannego, a w drodze do szpitala życie zakończył. Był to 10-ty wypadek por. Wrzały, który zakończył się jego śmiercią.

Stan liczebny i zatrudnienia wychodźstwa polskiego we Francji

Zdala od kraju i rodziny, na ziemiach przybranej ojczyzny zgrzyt sprężyny zegarowej budzi robotnika polskiego, a dzwon w sztygarni wzywa szare masy do apelu. Śpieszą znużeni do ciemnych lochów podziemi, do kurytarzy kopalń francuskich by kilofem wykucnąć sobie uśmiech lepszego jutra, w nadziei, że przecież kiedyś utęsknieni powrócą na łono swej matki — ziemi polskiej, którą opuścili w wędrówce za chlebem. I rozlega się głuchy turkot wózków kopalnianych, a w długich lochach krąży cienie robotników polskich, w rudym blasku latarki górniczej. Francuskie kopalnie, a przecież w podziemiach ich płynie dzwiewczna mowa rdzenia polska.

W przemyśle francuskim w roku 1927 zatrudnionych było 69.304 Polaków, w rolnictwie zaś ze względu na najniższe płace tylko 32.281 polskich robotników rolnych. Ciekawe jest zestawienie cyfrowe wychodźstwa polskiego we Francji. Według tych zestawień liczba emigrantów polskich we Fran-

cji z każdym rokiem wzrasta. Podczas gdy w roku 1926 liczba emigrantów polskich na ziemiach Francji wynosiła około 320.000 głów, w roku 1927 liczba ta podniosła się w przybliżeniu do 400.000, w roku 1928 do 417.000, w r. 1929 do 444.000, w początkach zaś roku 1930 do 523.000 głów.

Napływ robotników polskich do Francji w okresie dziesięciolecia od 1918 do 1928 wyniósł 278.738 osób, w samym zaś 1929 r. 55.269 osób.

We Francji istnieje również dość liczna emigracja robotnicza włoska, belgijska, i innych narodowości. Emigranci polscy stanowili w r. 1929 we Francji 14.93 proc. ogólnej liczby robotników cudzoziemskich. Pod względem zawodowym emigranci polscy dzielą się na 3 grupy: górników, robotników przemysłowych i robotników rolnych.

Wśród robotników cudzoziemskich we Francji stosunkowo najwięcej robotników niewykwalifikowanych liczą Polacy. Podczas gdy przeciętnie osadek robotników niewykwalifikowanych wynosi dla robotników cudzoziemskich 28,7 proc. to wśród robotników polskich niewykwalifikowani stanowią 36,6 proc. Jest to kategoria robotników o najniższych płacach. W rolnictwie Polacy pracują tylko jako robotnicy rolni, w przeciwstawieniu do emigrantów włoskich, którzy w większości są właścicielami lub dzierżawcami ferm.

Przysięgę na wierność republice hiszpańskiej

złożyli jako pierwsi b. premier general Berenguer i brat jego Frederigo oraz gen. Mola.

Oszuści na tle sprzedaży gospodarstw rolnych przed sądem

Chojnice, 25. 4. 1931.

W ostatnich czasach poczęły się przerażająco szerzyć oszustwa na tle sprzedaży i wydzierżawienia gospodarstw rolnych. Oszuści w podstępny, wyrafinowany sposób wydzierali biednym ludziom ostatni nieraz grosz. Sądy nasze jednak zabrały się z całą energią i surowością prawa do tępienia tych pijawek. Właśnie jedna z tych pijawek, niejaki Jasiński z Cękyna, pow. tucholski, wraz z swą żoną, zasiadł za swe nieuczynne sprawy na ławie oskarżonych przed wydziałem karnym tutejszego Sądu Okręgowego któremu przewodniczył przewodniczący wydziału p. sędzia Staruszkiewicz: Oskarżał p. prokurator Stefanicki.

Oskarżeni Jasińscy, mając w posiadaniu większe gospodarstwo rolne, wydzierżawili je dla celów oszukańczych. Zapisaną właścicielką gospodarstwa była Jasińska. Za pomocą ogłoszeń w gazetach Jasiński poszukiwał naiwnych dzierżawców z którymi zawierał umowy, każąc sobie płacić zaliczki. Żona, jako właścicielka, nie godziła się na umowy zawarte z jej mężem.

W ten sposób zdołali poszkodować Jana Torlocha z Warlubia na 2000 zł, i Jana Kanieckiego na 2200 zł. Dodać wypada, że Kaniecki jest biednym robotnikiem, a pieniądze krwawo zapracowane zaoszczędził z dziećmi, które następnie wręczył oszustom Jasińskim, nie odzyskując ani grosza

Po kilku godzinnej rozprawie sąd ogłosił następujący wyrok: Jasińskiego zasądza się na 1 rok ciężkiego więzienia i utratę praw honorowych przez 3 lata, Jasińską zasądza się na 8 miesięcy więzienia. Kara ta zostanie jej darowana, o ile w ciągu 2 miesięcy po prawomocności wyroku naprawi wyrządzoną szkodę przez zwrot pobranych pieniędzy.

Zasądzenie groźnych włamywaczy.

W dniu wczorajszym stawali przed wydziałem karnym Sądu Okręgowego groźni włamywacze Antoni Piechota i Wiktor Meller, obaj z m. Łodzi. Kupując w sklepie kupca p. Marmurowicza w Czersku, skradli różne przedmioty. Podczas osobistej rewizji znaleziono skrawki papieru od kartonika na biżuterję oraz kawałki waty kolorowej. Następnie stwierdzono że krótko przed przytrzymaniem ich oddali Meller i Piechota na przechowanie przy bufecie na dworcu w Czersku małą paczkę. W paczce tej znaleziono 21 krawatów, kilka par jedwabnych pończoch damskich zegarki złote, bransoletki, pierścienie, korale i inne drogocenne przedmioty pochodzące z kradzieży od kupców: Zimnego, Rascha, Schreiberera i jubilera Muellera z Chojnic.

Po osadzeniu ich w celach więziennych porozumiewali się, by zgodnie zeznawać, że się w ostatnich dniach dopiero poznali etc. Jak w toku rozprawy zdołano ustalić chodzi tu o groźnych włamywaczy pochodzących ze spelunek złodziejskich miasta Łodzi.

Sąd zasądził każdego na półtora roku ciężkiego więzienia. Zaznaczyć wypada, że z przyjazdem ich do Chojnic na rozprawę, którą kilka razy musiano odraczać z powodu niejawienia się jednego z oskarżonych łączy się osoba słynnej i groźnej włamywaczki Pawlakowej z gmachu sądu w Chojnicach oraz sensacyjne włamanie u jubilera p. Tuszyńskiego w Chojnicach. Dochodzenia są jeszcze w toku, w którym zbiegła Pawlakowa i w którym dokonano włamania u jubilera p. Tuszyńskiego go, włamywacze bawili w Chojnicach, o czym swego czasu pisaliśmy.

Bata NA SPOTKANIE MAJA! Bata

8.90

Fason 2851 29

Pantofelek dla małych elegantek z lakieru lub skóry w kolorze beige, gustownie ozdobiony. Sprawicie dzieciom radość temi pantofelkami.

16.90

Fason 2842-05

Lakierowany pantofelek dla dziewcząt na niedz. i święta Na codzień z brązowego boksu. Wygodny fason - odpowiedni w okresie rozwoju nóżki.

19.90

Fason 2945-11

Wygodny i praktyczny półbuteczek ze sprzączką do codziennego użytku z czarnego lub brązowego boksu na półwysokim obcasie.

29.90

Fason 6625-08

Wygodne sportowe półbuteczki na niskim obcasie z gumą. Delikatny cieliący boks, gustowne wykończenie.

19.90

Fason 1137-03

Na upalne dni szary lub biały płócienny półbuteczek odpowiedni na plażę i spacer. Lekki i wygodny.

34.90

Fason 6627-08

Sportowe męskie półbuteczki z delikatnego brązowego boksu, gustownie ozdobione. Odpowiednie do sportowego ubrania.

Do głębi wzruszeni dowodami współczucia, okazanymi z powodu śmierci mojej najdroższej nigdy niezapomnianej żony, naszej najukochańszej matki w tak ciężkich chwilach smutku, tą drogą składamy wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie a szczególnie Bractwu Żywego Rożańca i Związk. Zjednoczenia Kolejowców Polskich serdeczne „Bóg zapłać“

Franciszek Uske i dzieci.

Chojnice, w kwietniu 1931 r.

Wydzierżawiamy skrzynki depozytowe (safes)

pod kontrolą dzierżawcy.

Wypożyczamy bezpłatnie skarbonki domowe.

Bankverein Chojnice
Bank Spółdzielczy z ogr. odp.
w Chojnicach.

Przez modę wiosenną faworyzowane są

latowe obsady futrzane

dla kostjumów i płaszczy. Krawaty futrzane w wszystkich cenach. Zapasy czapek dla uczniów, urzędników i dla podróżujących. Wykonanie czapek każdego rodzaju. Towarzystwa otrzymują zniżkę ceny. Specjalne atelier dla kostjumów i płaszczy. Odzież dla panów i mundury.

Artykuły wojskowe.

Otton Weiland

Gdańska 3. Chojnice tel. 188. Dworcowa 10.

Przetarg przymusowy

Dnia 28. 4. br o godz. 11-tej sprzedam w Ostrowitem przed sołectwem najwięcej dającemu za gotówkę:

jeden bufet, kanapę, szafonierkę, szafę do książek i jedno lustro z podstawką

Drabiński

egz. P. K. Ch. Chojnice.

Przetarg przymusowy

W środę 29. 4. 31 r. o godz. 11,30 sprzedam w lokalu p. Jazdzewskiego Pl. Jerzego 5. najwięcej dającemu za gotówkę:

1 szafę do ubrań, 300 koszyków.

Sikora

egz. miejski

Unieważniam zgubioną kartę łowiecką

wystawioną przez Starostwo Powiatowe w Chojnicach na nazwisko

Paweł Lange.

Bacność!

Do wydzierżawienia w Więborku, centrum,

skład

2 okna wystaw. mieszkanie, piwnice. Dla każdej branży z wyjątkiem manufaktury.

Oferty, **Więbork** skrz. pocztowa 10.

Mam na sprzedaż rozpuszczone

wapno

(2 lata) używaną cegłę drzwi i okna.

Bernard Szyszko, Jeziora 3.

Sprzedam

5 placów

pod budowlę nad drogą do Zakładu Poprawczego przy cmentarzu żydowskim. Place mają połączenie z kanalizacją, gazem i prądem elektrycznym.

Zabłoński, ul. Pietruszkowa 38.

Kupuję każdego czasu wszelkie gatunki

kartofli.

Mam na składzie wszelkie gatunki koniczyny. Siemię buraczane (ronkle) i koniczyny.

Arthur Schwarz Telef. 135.

Uczenica

chcąca się wyuczyć szycia może się zgłosić

J. Szalla, krawcowa, Ramy nr. 8.

KINO NOWOŚCI

W sobotę dnia 25 bm. o godz. 3.30 i 8.15

Śmiech! :—: Humor!

Powtórnie na naszym ekranie, królów humoru

Pat i Patachon wśród ludożerców

— W sobotę o godz. 3.30 przedstaw. dla dzieci —

W niedzielę dn. 26 bm. o godz. 6 i 8.15

W poniedziałek, 27 bm. o godzinie 8.15

Wielki wstrząsający dramat miłości i poświęcenia

Pod pręgierzem hańby

W rolach głównych:

czarująca **VILMA BANKY,**

WALTER BYRON pogromca sere Amerykanek, **LOUIS WOLHEIM** człowiek z twarzą buldoga.

Rzecz dzieje się w Alzacji w 1913 r. i podczas Wielkiej Wojny Światowej. Film wzrusza do łez i utrzymuje w napięciu nerwy, aż do ostatniej sceny obrazu, całość wywiera wprost potęgą oddziaływania na psychikę widza.

Uwaga! Urasza się o liczniejsze wykorzystanie seansu niedzielnego o godzinie 6-tej wieczorem

Pomimo olbrzymich kosztów wynajmu filmu, ceny wstępu **niepodwyższone!**

Zawiadamiam że praktyki prywatnej jako

lekarz weterynarz nie wykonuje Dr. Rzeźni.

Wikę i peluszkę polecają

Ogorzellńskie Młyny T. z o. p. Chojnice.

Lekcje kroju!

Sumienne i fachowe wyuczenie i z przymiarkami i rysowaniem modeli u

Häussner,

krawcowa Pl. Jerzego 7. l. p.

uczni

krawieckiego od zaraz lub później.

Stefan Bielawski, mistrz krawiecki Brusy pow. Chojnice.

Ceglarz

od zaraz potrzebny **Cegielnia Korth** Chojnice.

Obrazy narodowe

Cud nad Wisłą
Zaślubiny Polski z Morzem
Rejtan na Sejmie Warszawskim
Nie rzucim ziemi
Hołd Pruski
Bitwa pod Grunwaldem
Konstytucja 3-go Maja

oraz obrazy religijne i krajobrazy

w wielkim wyborze poleca

Księgarnia Dzien. Pomorskiego.

Dobrze

umeblowany pokój zaraz do wynajęcia.

Koszarowa 1.

10 placów budowlanych

po 1/2 morgi nadające się pod domy ogródkowe, przy ulicy Człuchowskiej, do

Pr. Piastowski 6-8.

Udzielamy bezprocentowych pożyczek na budowę i na spłatę hipoteki

Potrzebny własny kapitał 10-15% od kwoty pożyczkowej, który oszczędzić można w małych ratach miesięczn., amortyzacja 6-8%

HACEGE Sp. z z. o. o. Gdańsk. (a. g. m. b. H.) **Hansaplatz 2 b.** Prospekty na życzenie bezpłatnie